

IX. Překážky v práci (§ 191 a násl.)

Překážky v práci jsou skutečnosti, které zaměstnanci brání ve výkonu práce ve stanovené a rozvržené pracovní době po časově omezenou dobu. Zákoník práce upravuje případy, kdy zaměstnavatel je povinen omluvit nepřítomnost zaměstnance v práci, a při nichž proto vzniká z vymezených důvodů zaměstnanci nárok na pracovní volno. Zpravidla je s nárokem na pracovní volno spojen nárok na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku, neplatí to ale vždy. Náhrada mzdy nebo platu za dobu zameškanou pro překážky v práci se vyplácí ve výplatních termínech určených pro výplatu mzdy nebo platu.

Jiné případy pracovního volna, jako je např. dovolená, svátky, přestávky v práci, doby odpočinku, náhradní volno za práci přesčas nebo ve svátek nejsou překážkami v práci. V těchto případech jde o plánované a zákoníkem práce předpokládané vymezení pracovní doby a doby odpočinku. Rovněž není překážkou v práci, čerpá-li zaměstnanec po dohodě se zaměstnavatelem tzv. neplacené volno, které si podle dohody může (ale nemusí) následně napracovat.

Po dobu překážek v práci není zaměstnanec povinen plnit pracovní úkoly nebo v této souvislosti poskytovat zaměstnavateli součinnost a nemůže být v této souvislosti postihován za porušení povinností, jestliže v průběhu překážek v práci nějaký uložený úkol nesplní ani nezajistí jeho splnění jinak.

Překážky v práci dělí zákoník práce na:

- překážky v práci na straně zaměstnance; a
- překážky v práci na straně zaměstnavatele.

Judikát NS: 21 Cdo 977/2011